

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název bakalářské práce: Výměnný obrázkový komunikační systém v tělesné výchově u dětí s poruchou autistického spektra

Autor práce: Radim Strejček

Vedoucí diplomové práce: Doc. PhDr. Pavel Strnad, CSc.

Předkládaná rozsáhlá bakalářská práce řeší vysoce aktuální, důležitou a potřebnou problematiku rozvoje komunikace u osob s autismem. Autor se zaměřil na využití a aplikaci jednoho ze způsobů alternativní a augmentativní komunikace - Výměnného obrázkového komunikačního systému do výchovně vzdělávacího procesu. Jako cíl práce si stanovil: Proniknout do běžného života osob s poruchou autistického spektra a zdůraznit význam Výměnného komunikačního systému u dětí s poruchou autistického spektra z hlediska alternativní a augmentativní komunikace na základě literatury i teorie a aplikovat jej do hodin tělesné výchovy.

Autor poukazuje na důležitost zavedení funkční komunikace u potřebných osob s autismem a na vhodnost a výhody využití komunikačního systému při výuce. Přestože autor popisuje význam výuky ve Výměnném obrázkovém komunikačním systému (VOKS) ve vícero předmětech, vzhledem ke svému studijnímu oboru, se zaměřuje především na tělesnou výchovu a aktivity jí příbuzné (plavecká výuka, hiporehabilitace). Autor významně participoval na výuce tělesné výchovy a aktivně se účastnil tvorby komunikačních prostředků do tohoto předmětu pro žáky, kteří byli součástí zkoumaného souboru. Vysoce hodnotím jak originalnost tématu, tak i skutečnost, že práce vychází z reálných potřeb konkrétních klientů a jejich pedagogů.

Je zřejmé, že autor práce má přehled nejen v oblasti odborné literatury naší i zahraniční, ale také praktické zkušenosti s výukou osob s autismem.

Bakalářská práce má logickou stavbu. Je utříděna do dvanácti kapitol.

V úvodních kapitolách prokázal autor důkladné seznámení s danou problematikou. Cíle, úkoly i hypotéza jsou stanoveny korektně a jsou jasně formulované. Metody výzkumu jsou použity adekvátně. Práce obsahuje zcela akceptovatelný závěr a seznam literatury.

Formální náležitosti uváděných odkazů na literaturu jsou splněny. Úprava i stylistická úroveň jsou na vysoké úrovni. Celkově je práce velmi čtivá.

Nepřesnosti v bakalářské práci se vyskytly minimálně:

- Označení vybraného souboru osob bych volila jiné než děti. Jde o věkovou skupinu školáků. Vhodnější by bylo použít termín žáci.
- Části Rozdíly mezi metodikou PECS a metodikou VOKS bych nevěnovala samostatnou kapitolu. Zařadila bych ji jako podkapitolu do kapitoly Výměnný obrázkový komunikační systém, nebo bych ji neuváděla vůbec. Z hlediska tématu bakalářské práce nejsou tyto informace nezbytné.

Marekka Zamparova

V teoretické části práce se autor věnuje autismu, jeho charakteristice a augmentativní a alternativní komunikaci. Zvláštní pozornost je věnována systému VOKS, z jehož metodiky výzkum práce vychází.

Empirickou část bakalářské práce představuje metodologie výzkumu a metody aplikace VOKS. Autor podrobně popisuje využití VOKS ve vyučovací hodině, jednoduché cvičební jednotce, v hodinách plavecké výchovy a v hiporehabilitaci. Při své praxi aktivně participoval na výběru a zhotovování nových obrázků, aktivně se účastnil aplikace VOKS do vyučovacích hodin včetně hodin TV a monitoroval dosažené efekty a zpracovával data. Podrobně zanalyzoval průběh vyučování a poukázal na rozdíly mezi výukou bez využití zavedeného komunikačního systému žáků a s jeho využitím .

Aplikaci VOKS do výuky vhodně doplnil fotografiemi komunikace pedagogů se žáky s pomocí vizuální podpory.

Autor prováděl své výzkumy pod vedením erudovaných odborníků na danou problematiku. Oceňuji, že si je vědom, že aplikaci VOKS by měla provádět pouze osoba k tomuto proškolená.

Všechny úkoly teoretické části i experimentální části byly zrealizovány.

Vytčené cíle autor zcela splnil, což dokazuje jak v kapitole Výsledky a diskuse, tak v samotném Závěru pro praxi i celkovém Závěru. Kapitulu Výsledky a diskuse považuji za silnou část bakalářské práce. Autor zde prokázal schopnost interpretovat dosažené výsledky a vyvodit z nich patřičné závěry.

Předkládanou bakalářskou práci považuji za významný materiál, který může posloužit mnoha pedagogickým pracovníkům jako zdroj odborných poznatků, o které se mohou ve své praxi opírat. Přínos také vidím v možnosti dalšího rozšíření metodického materiálu VOKS o konkrétní postupy jeho zavádění do jednotlivých vyučovacích hodin. Práce také přispěla k vytvoření nových podkladů upotřebitelných při dalším rozvoji této metodiky.

Bakalářská práce svým obsahem i rozsahem splňuje nároky kladené na tento druh prací. Doporučuji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení známkou: výborně

V Kopřivnici, dne 3.9. 2008

PhDr. Margita Knapcová